

**YOZMA VA OG'ZAKI NUTQNI TAKOMILLASHTIRISHNING
PSIXOLINGVISTIK ASOSI**

Xusanova Gavhar

*Berdaq nomidagi Qoraqalpoq davlat universiteti
Lingvistika:o'zbek tili mutaxassisligi 2-kurs magistranti*

Annotatsiya: "Yozma va Og'zaki Nutqni Takomillashtirishning Psixolingvistik Asosi" mavzusida yozgan maqola, nutq o'rganish va o'zgaruvchilarni oshirishning muhim asoslarini ko'rsatadi. Psixolingvistik tahlil, nutq tushunish va izohlash, grammatika va tushuncha qoidalari, ijodiyat va san'at, o'zaro tushunish va texnologiya o'rganishda qanday yordam berishni ta'kidlaydi. U, nutq o'rganish va o'zgaruvchilarni mustamlarini olishda va insonlar o'rtasidagi o'zaro muloqot va kommunikatsiyani oshirishda o'z ta'sirini o'z ichiga oladi.

Kalit so'zlar: psixolingvistika, grammatika, nutq o'rganish, kommunikatsiya, san'at muloqot.

Аннотация: В статье, написанной на тему «Психолингвистические основы совершенствования письменной и устной речи», показаны важные основы обучения речи и улучшения переменных. Особое внимание уделяется психолингвистическому анализу, пониманию и интерпретации речи, грамматике и концептуальным правилам, творчеству и искусству, межличностному взаимопониманию, а также тому, как технологии могут помочь в обучении. Это включает в себя его влияние на обучение речи и усвоение переменных, а также на улучшение человеческого взаимодействия и общения.

Ключевые слова: психолингвистика, грамматика, обучение речи, общение, искусство общения.

Abstract: An article written on the topic "The Psycholinguistic Basis of Improving Written and Spoken Speech" shows the important foundations of speech learning and improving variables. Emphasizes psycholinguistic analysis, speech understanding and interpretation, grammar and concept rules, creativity and the arts, interpersonal understanding, and how technology can help with learning. It includes its influence in speech learning and acquisition of variables and in enhancing human interaction and communication.

Key words: psycholinguistics, grammar, speech learning, communication, art of communication.

Nutq, insonlar uchun o'zgarmaydigan hayotiy vosita va ijodiy an'anadir. Bu an'ana bir qancha tahlil va tadqiqotlar yordamida rivojlantirilishi va yaxshi mustamlarni olish uchun mustahkam bo'lishi kerak. Psixolingvistika, psixologiya va lingvistika bilan

bog'liq o'zgaruvchilarni o'rganuvchi multidisiplinariy soha, nutqning tushunadigan va izohlovchi jihatlari bo'yicha tahlil qiladi. Buning o'z ichiga o'xshash, yozma va og'zaki nutqni takomillashtirishning psixolingvistik asosi, insonlar orasida o'zaro muloqot va kommunikatsiya o'rganishning eng muhim qismidir.

Bu yozuvda "Yozma va Og'zaki Nutqni Takomillashtirishning Psixolingvistik Asosi" mavzusini ko'rib chiqamiz va uning nima ifodalashini o'rganamiz.

Psixolingvistika yozma va og'zaki nutqni tushunish va izohlashning o'rganilishi va o'zgaruvchilarini tahlil qiladi. Bu, insonlar o'rtasida tushunarli va sodda muloqotni ta'minlashga o'z ko'rsatgichlarini oshiradi.

Og'zaki va yozma nutq psixolingvistikasi, fonologiya (o'tishning ovozi va qoidalarini) va ortografiya (yozuvning yozilishi va uning qoidalari)ning mustahkamligini o'rganadi. Bu, insonlarning yozma nutqda so'zlarini to'g'ri talaffuz qilishlariga va tog'ri yozishlariga o'z ta'sirini ko'rsatadi.

Grammatika va tushuncha qoidalari yozma va og'zaki nutqni to'g'ri yozishda o'rinishi kerak. Psixolingvistik asoslar, insonlarning so'zlarini to'g'ri jamlash, atrof-muhabbatda mas'uliyat va doimo o'rganish jarayonlarini ta'minlashda yordam bera olishadi.

Nutq ijodiyati va san'atning psixolingvistik tushunchalari, ularning og'zaki va yozma nutqda qanday ifodalash va ta'sir qilishlariga o'z ta'sirini ko'rsatadi. Buning o'rniga, she'rlar, qissalar va boshqa ijodiy usullar orqali tushunarli muloqot olib borishni o'rganishning ahamiyatini ifodalaydi.

Psixolingvistik asoslar, nutq rivojlantirish va ta'lif jarayonlarida ham katta o'rinishi kerak. Ular, nutqni o'rganuvchilar va talabalar uchun mustahkam va samarali ta'lif materiallarini rivojlantirishda yordam bera olishadi.

Yozma va og'zaki nutqni takomillashtirishning psixolingvistik asosi, insonlar o'rtasida o'zaro muloqotni o'rganishning va ijodiy san'atni rivojlantirishning katta qismidir. Bu, nutq tushunish, izohlash, grammatika, tushuncha qoidalari va nutq san'ati bilan bog'liq barcha masalalarni o'z ichiga oladi. Bu soha, insonlar uchun sodda va samarali nutq o'rganish va o'zgaruvchilarni oshirishning eng muhim asoslaridan biri hisoblanadi. Psixolingvistika, boshqa tillar va madaniyatlar bilan bog'liq nutqga e'tibor qaratadi. Bu, o'zaro tarjima, tillar o'rgatish va tadbir-nazariy tahlilni o'z ichiga oladi. Insonlar boshqa tillarni o'rganish va ularga ega bo'lishi orqali ko'proq dunyo madaniyatini tushunishadi.

Yozma va og'zaki nutqni takomillashtirishning psixolingvistik asoslariga ko'ra, kommunikatsiya va o'zaro tushunish muhimdir. Bu, insonlar o'rtasida muloqotning tushunish va izohlashni o'rganishga yordam bera olishi kerak. Psixolingvistlar, o'zaro tushunish va o'tkazishning o'zgaruvchilarini tahlil qilishda o'zgaruvchilarni tushuntiradilar.

Nutq psixologiyasi, insonlar o'rtasida odamlarning tushunish va ta'assurotini o'rganishni o'z ichiga oladi. Insonlar o'rtasidagi tushunish, fikrlash va tushunishni o'rganishga yordam bera olishi kerak.

Yozma va og'zaki nutqni takomillashtirishning psixolingvistik asoslari, nutqning o'zgaruvchilarini, o'rganilishi va rivojlantirilishini tushunishga yordam beradi. Bu psixolingvistik tahlil o'zgaruvchilarini tushuntirib, ularni o'rganish va yaxshi mustamlarni olishning asoslarini o'rgatadi.

Psixolingvistika va yozma-og'zaki nutq o'rganish sohasi texnologiya bilan ham kengaydi. Bugungi kunda, kompyuterlar va xabarlash dasturlarining yirik roli bor. Masalan, avtomatlashtirilgan til tarjimalari va o'rganish o'lchamini oshirish uchun texnologiyalarni qo'llash o'rganishda muhimdir.

Nutq o'rganish psixolingvistikasi, insonlar o'rtasidagi o'zaro tushunish va kommunikatsiyani oshirishga yordam beradi. Bu, o'zgaruvchilar o'rtasidagi qat'iy tushunishni oshirish va tushunishni engib olishning usullarini o'rganishni o'z ichiga oladi.

Nutqni takomillashtirishning psixolingvistik asoslari, yaratuvchilik va san'atning o'rganish va ijodiy jihatlari bilan ham bog'liqdir. Insonlar o'rtasidagi o'zaro tushunish va muloqot, san'at va yaratuvchilikda muhim o'rinn tutadi.

Nutqni o'rganishni mustaqil rivojlantirish va oshirish uchun psixolingvistika o'rganishning o'zgaruvchilarini tushuntiradi. Buning natijasida, insonlar nutqni o'rganishda o'zlarining o'zini oshirib, yaratuvchilik va ijodiylikni rivojlantirish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Yozma va og'zaki nutqni takomillashtirishning psixolingvistik asoslari, insonlar o'rtasidagi muloqot va o'zgaruvchilarini oshirishning muhim asoslarini o'z ichiga oladi. Bu multidisiplinariy soha, nutqning tushunadigan va izohlovchi jihatlari, grammatika, tushuncha qoidalari, ijodiyat, kommunikatsiya, o'zaro tushunish va texnologiyalarni o'rganish va oshirishga yordam beradi. Nutq psixologiyasi va psixolingvistika bilan bog'liq o'rganish, insonlar uchun o'zaro muloqotni oshirish, ijodiylik va san'atda rivojlantirishning asosini tashkil etadi.

"Yozma va Og'zaki Nutqni Takomillashtirishning Psixolingvistik Asosi" mavzusida o'rganish, nutqning o'zgaruvchilarini tushuntirib, o'rganish va rivojlantirishni tahlil qiladigan multidisiplinariy soha haqida o'rganish imkonini ko'rsatdi. Psixolingvistika insonlar o'rtasidagi muloqot va kommunikatsiya, ijodiyat va san'at, tushunish va izohlash, grammatika va tushuncha qoidalari, o'zaro tushunish va texnologiya o'rganishda o'zgaruvchilarni oshirishga yordam beradi. Bu soha, nutqni o'rganish va o'zgaruvchilarni mustamlarini olishda katta ahamiyatga ega. Bu esa insonlar o'rtasidagi o'zaro tushunishni oshirish va ijodiylik va san'atning o'rganilishida o'z ta'sirini ko'rsatadi.

Psixolingvistika va yozma-og'zaki nutq o'rganish sohasi, insonlar uchun nutqni tushunish va izohlash, kompetentlik va mustaqil o'rganish, kommunikatsiya va o'zaro tushunishda yuqori darajada o'z ichiga oladi. U insonlarni o'zgaruvchilarini mustamlarini olish va ijodiylik va san'atning o'rganishini oshirishga yordam beradi.

REFERENCES

1. D. Ravshanova . Muloqot tilimizning tarkibi va umumiylar bekgilari . Muloqot shakllari va xorijiy tillarga o'rgatish . Samarqand – 2002 , 82-83 betlar
2. G.Hakimov O'zbek tilida matnning pragmatik talqini.T-2001.84-bet.
3. Шайхисламов, Н. (2021). ДУНЁ ТИЛЛАРИНИНГ МОРФОЛОГИК (ТИПОЛОГИК) ТАСНИФИ. Scientific progress, 2(4), 961-965.
4. Movlonova, M. (2021). ADABIYOT DARSLARIDA ZAMONAVIY PEDOLOGIK USLUBLARDAN FOYDALANISH (“UFQ” TRILOGIYASI MISOLIDA). Scientific progress, 2(5), 113-119.
5. Komilova, G. T. (2021). NAZARIY TILSHUNOSLIKDA SISTEMA VA STRUKTURA TUSHUNCHALARINING AHAMIYATI. Scientific progress, 2(5), 234-239.